

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 931/2024
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца Стечајна маса трговинског предузећа „NEW DEAL EKSPORT-IMPORT“ доо - у стечају из Крагујевца, чији је пуномоћник Алекса Илић, адвокат у ..., против тужене РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ - МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, вредност спора 321.500.130,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2447/23 од 14.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2447/23 од 14.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Крагујевцу П бр. 590/22 од 02.03.2023. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да на име материјалне штете и изгубљене добити исплати износ од 321.500.130,00 динара са законском затезном каматом рачунатом од 23.05.2017. године до исплате. Обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 414.750,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2447/23 од 14.09.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004 и 111/2009), које се примењују по одредби члана 506. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011...10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Врховни суд није ценио ревизијске наводе којима се указује на битну повреду поступка из члана 361. став 2. тачка 12 Закона о парничном поступку, имајући у виду да се ревизија не може изјавити због наведене повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 18.05.2007. године Министарство финансија Пореска управа - филијала Крагујевац донело је решење број 309641780/07 од 18.05.2007. године којим је наложено НБС Одељењу за принудну наплату да изврши упис заложног права на средствима на рачунима пореског обвезника (правног претходника тужиоца) у корист буџета Републике Србије, а ради обезбеђења наплате пореза који није утврђен, али је покренут поступак утврђивања кроз контроле, с обзиром на то да постоји опасност да ће порески обвезник осујетити, односно онемогућити и учинити неефикасном његову наплату, а ставом 2. овог решења је одређено да жалба на исто не задржава његово извршење. Решењем другостепеног органа - Министарства финансија Пореске управе Регионални центар Крагујевац број 01-43301-1-00210/07-3 од 20.07.2007. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца изјављена на наведено решење Пореске управе, да би у управном спору који је покренуо тужилац, Управни суд донео пресуду од 01.04.2010. године којом се тужба тужиоца уважава и наведено решење Министарства финансија - Пореске управе од 20.07.2007. године, поништава и предмет враћа на поновни поступак. Између парничних странака није било спорно да је пореска управа дана 01.11.2007. године послала НБС захтев под бројем 433-168-1/07 којим је стављено ван снаге решење о упису заложног права од 18.05.2007. године.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су јединствени у оцени да на страни тужене не постоји одговорност за штету коју тужилац потражује. Образлажу да у конкретном случају нема противправности јер је предметни поступак спроведен по правилима Закона о управном поступку и Закона о управном спору. Чињеница поништавања решења другостепеног органа од стране Управног суда, односно чињеница да је стављено ван снаге решење о одређивању заложног права на средствима на рачунима тужиоца не значи да су порески органи незаконито или неправилно поступали, па нису испуњени услови за заснивање одговорности тужене у смислу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Ревизија тужиоца није основана.

Према оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно поступили када су одбили тужбени захтев за накнаду штете.

Наиме, одговорност тужене државе, као правног лица, за штету коју проузрокује њен орган, прописана одредбом чл. 172. став 1. Закона о облигационим односима, постоји када је трећем лицу штета проузрокована у вршењу или у вези са вршењем функција државног органа, али не доводи свако неправилно поступање државног органа у оквиру законских овлашћења, до права трећег лица на накнаду штете. Одговорност државе постоји ако је штета настала као последица таквог рада њеног органа који се може сматрати прекорачењем, злоупотребом или погрешном применом датих овлашћења. Примена неодговарајуће законске норме, није само по себи повреда

-3-

дужности у вршењу функција државног органа. Изражено правно мишљење у тумачењу права и доношењу одлуке, конкретно, управног органа, као државног органа, није основ одговорности за штету, без обзира да ли је оно потврђено у инстанционом поступку, или су одлуке засноване на њему укинута или преиначене. Само на основу чињенице да је одлука управног органа поништена од стране управног суда у управном спору, не води одговорности тужене за накнаду штете. За постојање ове одговорности, потребно је да је штета настала као последица свесног или крајње несавесног поступања органа у вршењу законских овлашћења, или злоупотребе, или прекорачења тих овлашћења. У конкретном случају, решење пореског органа поништено је због битне повреде поступка јер образложење решења не садржи разлоге о одлучним чињеницама на којима је извршена дискрециона оцена постојања опасности од осујећења наплате још неутврђених пореских обавеза, што не представља нити злоупотребу, нити злонамерно поступање пореског органа приликом доношења спорног решења.

Такође, нису од утицаја ревизијски наводи којима се указује на неблагоприятно вршење поверених функција органа тужене, апострофирајући да је после 6 месеци од доношења, орган тужене самоиницијативно ставио ван снаге решење о упису заложног права од 18.05.2007. године, те да је то морао да учини много раније. Према оцени Врховног суда, проток одређеног времена од доношења решења и његовог стављања ван снаге, било по инстанционој контроли или самоиницијативно од стране органа доносиоца, не указује на незаконит рад органа управе јер нема елемената који би указивали на произвољност, арбитрарност или злоупотребу овлашћења, поготово ако не постоје законом прописани рокови за одређено поступање органа управе. Порески орган није имао обавезу да стави ван снаге решење о одређивању привремене мере у одређеном периоду, па се не може тумачити као „прекорачење рока“, или као признање незаконитости у поступању приликом доношења првостепеног решења, уколико порески орган то ипак учини у процесу преиспитивања сопственог акта. Зато се аргумент не може говорити о незаконитом или неправилном раду пореске управе како то тужилац суштински указује у ревизији, већ се морају утврдити напред наведене елементи како би се успоставила одговорност државе за рад њених органа, што овде није случај.

Из наведених разлога нису основани ревизијски разлози којима се образлаже основ одговорности тужене Републике Србије у смислу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, јер у конкретном случају из утврђеног чињеничног стања не произлази да је орган тужене поступао крајње несавесно и незаконито у вршењу својих овлашћења.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 405. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић